

Abimaterjal lapsehoiuteenuse käivitamiseks

Abimaterjal on koostatud eesmärgiga aidata inimestel, kes soovivad alustada lapsehoiuteenuse pakkumist koguduse juures, paremini orienteeruda ning aru saada, mida antud teenus endast kujutab, mis vormides esineb, millised on põhilised nõuded teenusele ja teenusepakkujale.

Materjal on koostatud Kodanikuühiskonna Sihtkapitali Šveitsi Vabauhenduste Fondi poolt rahastava projekti „Lapsehoiuteenus Harkujärve kirikus” raames.

Projekti käigus koolitas Usuteaduse Instituut mitmete koguduste lapsehoidjaid kristliku kasvatusel teemal.

Abimaterjali koostamise tööühm:

Keili Kollamaa Rander - Harkujärve kiriku lapsehoiu Inglitiib tegevjuht

(<http://inglitiib.eu/inglitiib>)

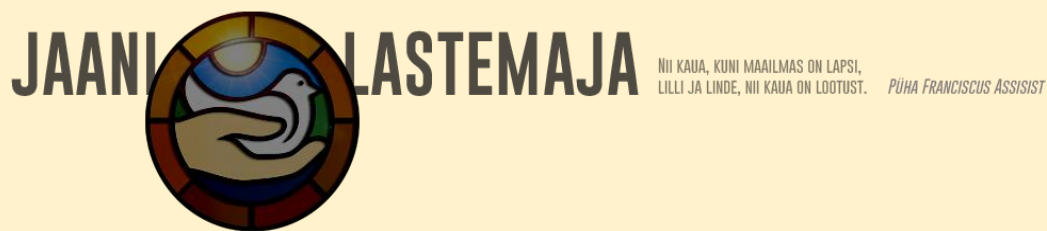
Eha Kraft – Püha Vaimu kiriku lapsehoiu Pesake lapsehoidja ja Püha Vaimu koguduse

abiõpetaja (<http://pesake.weebly.com/kontakt.html>)

Maarja Niinepuu – EELK Viljandi Jaani koguduse Jaani Lastemaja koordinaator

(<http://jaanilastemaja.eelk.ee>)

Remet Rander – toimetaja

Anneli Sihvart – keeleteimetaja

Projekti „Lapsehoiuteenus Harkujärve kirikus“ rahastas:

Sisukord

Sissejuhatus	3
1. Esimene samm – juhatuse teavitamine	4
2. Ettevõtlusvormi valimine.....	5
3. Tegevusloa taotlemine	6
4. Rahastus	8
5. Turvalisus	13
6. Lapsehoidjad.....	18
7. Ruumide ettevalmistus	24
8. Mänguasjad	28
9. Päevakava	33
10. Kodukord	34
11. Remonttööd	37
12. Toitlustamine.....	37
13. Lastekaitse lapsehoius.....	37
14. Tagasiside vanematelt.....	38
15. Korduma kippuvad küsimused	39
16. Riskid	40
Kasutatud kirjandus.....	41

Sissejuhatus

Käesolev abimaterjal on välja antud selleks, et kõik, kes niisugust ettevõtmist alustavad, saaksid aimu, millega neil tuleb kokku puutuda. Abimaterjali väljatöötamise meeskonda kuulusid kolm eksperti, kes kõik on alustanud lapsehoiuteenuse pakkumist, ühel juhul Tallinna vanalinnas, teisel juhul Harku vallas ja kolmandal Viljandi linnas.

Esimese sammuna antakse teada, kuidas teavitada nii koguduse juhatust kui liikmeid sellest, mida tähendab lapsehoiuteenuse osutamine. Teiseks analüüsime, millist ettevõtlusvormi valida. Edasi kõneleme tegevusloa taotlemiseks vajalikest dokumentidest ja kontaktidest. Kui kogudus ise sajaprotsendiliselt teenuse osutamist ei toeta, siis tuleb läbi mõelda ka lapsevanemate võimalused teenuse rahastamiseks.

Turvalisuse punkt käsitleb peamiselt laste õigusi nende pildistamisel ja hoiuruumidest väljaspool viibimist. Pikemalt käsitletakse lapsehoidjate teemat ja seda, millised nõuded on lapsehoidjatele. Ruumide ettevalmistamisel on oluline järgida kõiki Terviseameti nõudeid. Mänguasjade teema juures on ära toodud piltidega illustreeritud võimalused lapsehoiu sisustamiseks.

Eraldi on räägitud kodukorrast, päevakavast ja tegevuskavast. Remonttöödest kõnelemise juures pööratakse tähelepanu mitmesugustele ette tulevatele probleemidele, millega võib kokku puutuda juba käimasoleva hoiu puhul. Laste toitlustamise teema tuleb korralikult läbi mõelda, samuti lastekaitse küsimused. Lapsevanematega suhtlemisel tuleb arvestada, et mõned vanemad soovivad väga põhjalikku tagasisidet oma laste tegemiste kohta, samuti on hea anda näiteks iga poole aasta järel täitmiseks lapsevanemate lapsehoiuteenusega rahulolu küsimustik.

Lõpus on korduma kippuvate küsimuste rubriik, iga alustav hoid peaks enda jaoks läbi mõtlema need probleemid, mis siin välja toodud on. Abimaterjali lõpetab riskide teema, ka siin esile toodud punktid tuleks kõigil läbi mõelda.

1. Esimene samm – juhatuse teavitamine

Juureldes võimaluse üle avada koguduse juures lapse-, päeva- või tunnihoid, tasub eelnevalt kõik sellega seotud teemad läbi arutada koguduse juhatusega. Juhatuse tuleb kurssi viia lapsehoiu eripäradega. Kõik alljärgnevas abimaterjalis käsitletud teemad tuleks selgitusena viia koguduse juhatusele. Üks asi on laste hoidmine ja teine asi lapsehoiu pidamine. Lastega seoses tekivad üles mitmesugused küsimused lapsevanematega. Kui tegemist on kristliku hoiuga, siis võivad mittekristlastest vanemad peljata hoidu, kus räägitakse kristlusest, neil võib olla mulje, et nende lastele surutakse kristlust peale. Tuleb teha suurt teavitustööd. Vanemate puhul, kes on juba koguduse liikmed, niisuguseid küsimusi ei tohiks tekkida.

Samuti tuleb läbi rääkida finantseerimise mudel ja ideestik, kuhu hoiuteenusega jõuda tahetakse. Üks võimalus on, et vanemad maksavad kuutasu ja hoid majandab end seeläbi ise, teine võimalus on, et leitakse vabatahtlikud töötajad (misjonärid või inimesed, kes töötavad lastega pühapäevakoolis ja kes vastavad kvalifikatsiooninõuetele) ja kuutasu on seeläbi väiksem.

Me peame koguduse liikmeid ette valmistama selleks, et seni puutumatusena seisnud või vaiksed ruumid muutuvad häälekaks, sest lapsed on lapsed. Me peame olema valmis muutusteks, et tekitada suletud ringi kohti uutele liikmetele. Lapsed liiguvad, asjad kukuvad ega seisa seal, kus need alati olnud on. Kui me tahame kogudust jätkusuutlikuna hoida, siis peame arvestama sellega, mis tuleb lastega kaasa.

Näide: Ühe väikese Eesti koguduse vanemad liikmed olid aastaid palvetanud, et nende kogudusse tuleks juurde ka noori ja lapsi. Noored hakkasid korraldama kristlikke noorte õhtuid ning läbi selle tuli noori ja väiksemaid lapsi ka kogudusse. Lapsed liikusid ja tegid häält ning vanamemmedel oli hea meel. Nad olid rõõmsad, et nende palvetele tuli vastus.

2. Ettevõtlusvormi valimine

Lapsehoiuteenusele esitatavad nõuded on reguleeritud Sotsiaalhoolekande seaduses (edaspidi SHKS).

Lapsehoiuteenused võib tinglikult liigitada kaheks – kauahoid ja lühihoid. Kui laps on hoius rohkem kui neli tundi, siis on tegemist kauahoiuga. Kaua- ja lühihoiu eristamine on oluline seoses teenuse korraldusliku poolega. Sotsiaalhoolekande seaduse järgi suurenevad lapsehoiuteenusele esitatavad nõuded, kui laps kasutab teenust rohkem kui neli tundi korraga.

Lapsehoiuteenus on lapsevanema töötamist, õppimist või toimetulekut toetav teenus, mille vältel tagab lapse hooldamise, arendamise ja turvalisuse lapsehoiuteenuse osutaja (FIE, OÜ, MTÜ vms).

Täielikult või osaliselt riigi- või kohaliku omavalitsusüksuse eelarvest rahastatavat lapsehoiuteenust võib osutada füüsilisest isikust ettevõtja, juriidiline isik, kohaliku omavalitsuse asutus või valitsusasutuse hallatav asutus, kellel on lapsehoiuteenuse osutaja tegevuskohajärgse maavanema antud kehtiv tegevusluba.

3. Tegevusloa taotlemine

Tegevusluba on nõutav riigi või kohaliku omavalitsuse rahastatava lapsehoiuteenuse osutamiseks. Kui tegevusluba on olemas, peab teenuse osutaja (sõltumata teenuse rahastajast) pakkuma kõikidele klientidele teenust, mis vastab Sotsiaalhoolekande seaduses (SHKS) esitatud nõuetele. Tegevusluba taotletakse teenuse osutamise asukoha järgselt maavanemalt. Lapsehoidja tegevusluba annab õiguse pakkuda lapsehoiuteenust tegevusloal nimetatud asukohas. Tegevusloa taotlus sisaldab järgmisi andmeid: teenusepakkuja registri- (OÜ, MTÜ) või isikukood (FIE); maksimaalne laste arv, kellele samal ajal teenust osutada soovitakse; hoiukohas tööle asuvate lapsehoidjate nimed, isikukoodid, kontaktandmed ja kutsetunnistuse numbrid; teenuse osutamise koha aadress ja sidevahendite andmed.

Lisaks taotlusele esitab tegevusloa taotleja veel järgmised dokumendid:

tervisekaitseinspeksiooni tõendi ruumidele kehtivatele tervisekaitse nõuetele vastavuse kohta (v.a juhul, kui lapsehoiuteenust osutatakse teenusel viibiva lapse eluruumis); esmasel tegevusloa taotlemisel lapsehoidjate kirjalik nõusolek tegevusluba taotleva teenuse osutaja juurde tööleasumiseks; lapsehoidja allkirjaga kinnitus, et lapsehoidja vastab seaduse

sätetatud nõuetele, ja lapsehoidja tervisetõend nakkushaiguste suhtes tervisekontrolli läbimise kohta; kui lapsehoiuteenust soovitakse osutada lapsehoidja eluruumides, tuleb esitada ka eluruumi omaniku nõusolek lapsehoiuteenuse osutamiseks lapsehoidja eluruumides ja lapsehoidjaga ühist eluruumi kasutava täieliku teovõimega isiku allkirjaga kinnitus, et ta vastab Sotsiaalhoolekande seaduse sätestatud nõuetele ja tal on lastega koos olemiseks vajalik vaimne tervis, samuti tema tervisetõend nakkushaiguste suhtes tervisekontrolli läbimise kohta; Veterinaar- ja Toiduameti tõend toidu käitlejale kehtestatud nõuete täitmise kohta (kui teenust osutatakse üle nelja tunni korraga).

Tegevusloa väljaandja võib enne tegevusloa andmist kaasata teenuse osutamise ruumide tuleohutusnõuetele vastavuse kontrollimiseks Päästeameti kohaliku päästeasutuse vastava ametniku. Tegevusloaga lapsehoiuteenuse osutajate (kontakt)andmed on kõigile huvilistele kättesaadavad internetis Majandustegevuse registris, samas on ka kättesaadavad tegevusloa taotluse vormid. Majandustegevuse registri interneti aadress on <http://mtr.mkm.ee/> (valida link Taotluste vormid). Riigilõiv tegevusloa taotlemisel on juuli 2014 seisuga 31,95 eurot. Tegevusluba antakse viieks aastaks.

Näide: *Harju Maavalitsusest tegevusloa taotlemiseks tuleb tasuda järgmiselt:*

Saaja: RAHANDUSMINISTEERIUM

Alates 01.02.2014 kehtivad uuel kujul pangakontonumbrid

pank	alates 01.02.2014
<i>SEB pank</i>	<i>EE891010220034796011</i>
<i>Swedbank</i>	<i>EE932200221023778606</i>
<i>Nordea Bank</i>	<i>EE701700017001577198</i>
<i>DanskeBank</i>	<i>EE403300333416110002</i>

Viitenumber: 2900079061, selgitus: riigilõiv lapsehoiuteenuse tegevusloa taotlemisel Harju MV.

Riigilõivu peab taotleja tasuma enne tegevusloa taotlemist.

Kontaktisik on Harju Maavalitsuses Tiiu Pärnmäe, tiiu.parnmae@mv.harju.ee, tel 611 8546.

Alljärgnevalt on lühidalt ära toodud põhilised lapsehoiuteenusele esitatavad nõuded.

1) Lapsehoiuteenuse osutamise korral on ühel lapsehoidjal lubatud hoida:

- teenusel viibiva lapse eluruumis kuni 5 last;
- teistes sobivates ruumides kuni 10 last.

Kahe lapsena arvestatakse raske ja sügava puudega lapsi ja alla 3-aastased lapsi.

2) Lapsehoiuteenust võib osutada lapsehoiuteenusel viibiva lapse eluruumides või muudes lapsehoiuks sobivates ruumides. Kui lapsehoiuteenust osutatakse väljaspool lapsehoiuteenusel viibiva lapse eluruume, peavad lapsehoiuteenuse osutamise ruumid vastama rahvatervise seaduse alusel kehtestatud lapsehoiuteenuse tervisekaitse nõuetele (Tervisekaitse nõuded lapsehoiuteenusele: sotsiaalministri 12. märtsi 2007. a määrus nr 28).

3) Lapsehoiuteenuse osutamise korral rohkem kui nelja tunni vältel:

- tagab lapsehoiuteenuse osutaja lapse toitlustamise vastavalt lapsehoiuteenusele õigustatud isiku ja lapsehoiuteenuse osutaja vahelisele kokkuleppele. Lapsehoiuteenuse osutaja peab toitlustamisel tagama toidu käitlejale kehtestatud nõuete täitmise vastavalt toiduseaduses sätestatule;
- kui lapsehoiuteenust ei osutata lapse eluruumides, võimaldab lapsehoiuteenuse osutaja lapsele magamiskoha vastavalt lapse eale ja vajadustele ning lapsehoiuteenusele õigustatud isiku ja lapsehoiuteenuse osutaja vahelisele kokkuleppele.

4. Rahastus

Lapsehoiuteenuse eest tasub üldjuhul lapsevanem. Mõned kohalikud omavalitsused toetavad lapsevanemaid lapsehoiuteenuse eest tasumisel, näiteks makstakse lapsehoiutoetust või tehakse lapsevanemaga teenuse eest tasumist täpsustav leping. Lapsehoiuteenuse rahastamise kord ja tingimused on kohalikes omavalitsustes erinevad. Kohalike omavalitsuste poolt rahastatava lapsehoiuteenuse saamise tingimused erinevad mõnevõrra, kuid sagedasti saab toetust taotleda juhul, kui:

- laps on vanem kui 18 kuud, st pärast vanemahüvitise saamise lõppemist;
- laps ei käi lasteaias.

Näiteks: *Harku valla toetus 2014 aastal on 200 eurot.*

Teiste valdade ja linnade toetused: Keila vald 125 €; Tallinna linn 111,15 €, Keila linn 145 €; Saue linn 217,58 €; Saue vald 211 €.

Lapsevanematega tuleb sõlmida kliendilepingud. Kui on kokku lepitud, et laps hakkab hoius käima, siis palutakse tuua lapse isikuttõendava dokumendi koopia, samuti perearsti tõend, et laps on terve.

Näidis kliendilepingust:

Lapsehoiu kliendilepingu tingimused Koostatud aastal

1. Sissejuhatus

1.1 Kliendilepingu tingimustega määratakse ära lapsehoiu ning lapsevanema õigused ja kohustused ning Inglitiiva lapsehoiu kasutamise kord.

1.2 Lapsehoid ning lapsevanem tegutsevad päevahoiukeskuse kasutamisel ühiselt ja heade kavatsustega lastele turvalisuse tagamiseks ning paremate arendamise ja mängutingimuste loomiseks.

1.3. Lapsehoid Inglitiib asub aadressil Lapsepäevahoid tegutsebtegevusloa alusel.

2. Lapsehoiu teenused

2.1 Lapsevanemal on võimalik kasutada lapsehoiu poolt pakutavaid teenuseid seni, kuni leping lõpetatakse, ta saab teenust kasutada lapsehoiuis Inglitiib kehtiva hinnakirja alusel.

2.2 Lapsehoiu teenuseks on lapsehoiu tagamine igal tööpäeval alates kella 08.00 kuni 18.00.

3. Üldised õigused ja kohustused

3.1 Lapsehoiu õigused ja kohustused:

3.1.1 Tagada lapse hoidmine lapsehoiuis, lapse toitlustamine, eakohane arendamine ning õues viibimine (sobiva ilma korral) vastavalt valitud teenusele ja päevakavale.

3.1.2 Korraldada mängu- ja kasvatustööd eesti keeles.

3.1.3 Tagada lapse hoiuks, mängimiseks ja arendamiseks sobivad tingimused.

3.1.4 Tagada lapse ohutus ja turvalisus, kui laps on lapsehoiu vastutusel.

3.1.5 Teatada lapsevanemale ettenägematutest olukordadest lapsehoiuis (näiteks elektri-, veekatkestus vms) võimalikult varakult ning püüda võimalusel leida lahendusi olukorra parandamiseks.

3.1.6 Täita kliendilepingu tingimusi.

3.2 Lapsevanema õigused ja kohustused:

3.2.1 Lapsevanemal on õigus tuua laps lapsehoiu ning viia ära teenusega määratud kellaegade vahelisel ajal, arvestades laste päevakavaliste tegevuste, samuti söögiaegadega.

3.2.2 Lapsevanem peab andma lapse lapsehoiu alguses lapsehoidjale üle ja tagama lapse äraviimise valitud teenuse lõppkellaajaks. Lapse võib ära viia tema pereliige, vanaema või vanaisa. Kui lapsele tuleb järele muu isik, peab lapsevanem sellest lapsehoiu tegevjuhile eelnevalt teatama kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

3.2.3 Kui lapsehoiust teatatakse lapsevanemale lapsehoiu ajal lapse haigusest, siis peab lapsevanem tulema kohe lapsehoiu hiljemalt kahe tunni möödumisel pärast juhtumist teatamist ja viima lapse arsti juurde või koju.

3.2.4 Lapsevanem peab tagama lapse toomise lapsehoiu puhtana ja ilmakohaselt rietatuna.

3.2.5 Lapsevanem peab andma lapsehoiu teada lapse haigusest ja sellega seoses lapse puudumisest kohe pärast põhjuse teadasaamist, ning eeldatava haiguse kestvuse.

3.2.6 Lapsevanem hoolitseb voodipesu puhtuse eest. Kasutuses olnud voodipesu (tekikott, padjapüür, voodilina) antakse vähemalt iga kahe nädala järel hoiunädala lõpul lapsevanemale koju kaasa ja see tagastatakse lastehoidu järgmisel hoiupäeval.

3.2.7 Suhtuda austavalt lapsehoiu kasutamise korda ja tavadesse, pidada kinni puhtusest ning arvestada teiste lapsehoiu kasutajatega. Mitte rikkuda rahu ning lahendada probleemid olukorrad rahulikult.

3.2.8 Lapse puudumisest või haigestumisest teavitada tegevjuhti hiljemalt sama päeva hommikuks kella 09.00. Võib helistada, saata sõnum või kirjutada:

3.2.9 Täita kliendilepingu tingimusi.

4. Muud sätted

4.1 Kliendileping on tähtajatu, kuid lepingu ülesütlemisest teatada hiljemalt 1 (üks) kuu ette. Mitteteatamisel arvestatakse leppetrahvi ühe kuutasu ulatuses.

4.2 Lapsehoiu kliendilepingu võib ühepoolselt lõpetada, kui:

4.2.1 lapsevanem ei pea kinni kliendilepingus sätestatud tingimustest ning kodukorrast;

4.2.2 lapsehoiuteenuse kasutamise tingimused muutuvad lapsehoiust olenematult halvemaks.

4.3 Kliendileping on aluseks igakuise arve väljastamisel ning arvestuse aluseks on hinnakiri (lisa 1), milles kliendilepingu osapooled on eelnevalt kokku leppinud.

4.4 Arve tasuda tähtajaliselt. Arve õigeaegselt mittetasumisel arvestatakse viivist 0,06% päevas.

4.5 Kuutasule lisandub toiduraha (lisa 1). Puudumisest õigeaegselt (punkt 3.2.8 sätestatud tingimustele) teatamisel toimub toiduraha tagasiarveldus puudunud päeva eest järgmisel kuul.

4.6 Puudunud päevi või riiklikele pühadele jäävaid lapsehoiu päevi ei tasaarveldata ega asendata.

5. Vaidluste lahendamine

5.1 Kui lapsevanemal või lapsehoiul on etteheiteid teineteise tegevusele, siis lahendatakse küsimused omavahelise jutuajamise teel. Juhul, kui kokkulepet ei saavutata, võivad pooled pöörduda Harju Maakohtusse.

Käesolev kliendileping on sõlmitud järgmiste osapoolte vahel:

- Lapsehoiuteenuse osutaja:, keda esindab kliendilepingus lapsehoiu tegevjuht, (kontakt tel, e-post:) ja

- Lapsevanem: Isikukood:.....

Tel..... e-post.....

Elukoht:

Lapse nimi ja isikukood:

Kliendilepingule on lisatud lapsevanema ja lapse isikut tõendavate dokumentide koopiad.

Kliendilepingu sõlmimise kuupäev:

Allkirjad:

Lisa 1.

Lapsehoid hinnakiri alates 03.märtsist 2014.

Hinnad lapsehoius lepinguga klientidele:

Kuutasu 1 hoiupäeva nädalas 150 eurot

Kuutasu 2 hoiupäeva nädalas 200 eurot

Kuutasu 3 hoiupäeva nädalas 250 eurot

Kuutasu 4 hoiupäeva nädalas 275 eurot

Kuutasu 5 hoiupäeva nädalas 300 eurot

Kuutasule lisandub toidu hind 2,70 päevas lapse kohta.

Päeva hind 40 eurot (lepinguvälistele, etteteatamisega vähemalt 2 tööpäeva)

Tunni hind 4 eurot (miinimum 2 tundi ehk 8 eurot)

Võimalik tuua lapsi ka osaaajaliselt:

8.00 – 12.30

13.30 – 18.00

Osaajalise päeva hind on 20 eurot.

Hinna kujundamisel vaadata ümbruskonna samasuguse teenuse pakujate hindasid.

Veel lisaks näidis lühema variandi kohta:

Laste päevahoiu registreerimisankeet

LAPSE ANDMED

NIMI ID.....

LAPSEVANEMA ANDMED

Nimi.....ID.....Tele

fonid.....

E-post

AVALDUS

Palun võimaldada minu lapsele koht laste päevahoius

Alates: (kuup).....

Pika päeva lapsehoid 8.00-18.00

E T K N R

Lühikese päeva lapsehoid 8.00-13.00 või 13.00-18.00

E T K N R

(märgi nädalapäevad ristiga)

1. Kohamaks

NB! sisaldab toiduraha

1 laps 5 päeva 10 tundi päevas kuus 350 €
1 laps 5 päeva 5 tundi nädalas kuus 250 €
1 laps 4 päeva kuus 305€
1 laps 3 päeva kuus 230 €
Lisapäev lepingulisele lapsele päev 25 € (laps, kes tavaliselt ei ole hoius täisnädalat,
vajab rohkem päevi)

2. Toiduraha päevas 3,5 €

3. Toiduraha tasaarveldatakse, kui lapse puudumisest teatatakse hiljemalt kell 8.00
puudutava päeva hommikul

4. Kohamaks tasaarveldatakse, kui laps puudub rohkem kui ühe nädala

5. Päevahoiumust antakse laps üle reeglina ainult lapsevanemale, erandjuhul isikule, kellest on
eelnevalt teatatud lastehoiu õpetajatele.

Avalduse kirjutamise kuupäev.....

Olen tingimustega tutvunud

Lapsevanema nimi:.....

Allkiri

Lapsehoiust võib olla iga lapse kohta eraldi ankeet, mida saavad näha ka lapsehoidjad.

Näidis:

ANDMED

LAPSE NIMI

SÜNNIAEG

ELUKOHT.....

ALLERGIAD.....

EMA

NIMI.....

TELEFON.....

ISA

NIMI.....

TELEFON.....

5. Turvalisus

Lastega õue minekuks tuleb lastele selga panna helkurvestid. Linna tänavatel jalutades peavad lapsed hoidma kätest kinni ja liikuma nii, et üks hoidjatest on grupi ees ja teine taga. Lapsehoiu kodulehele üles pandavate piltide kohta tuleb lapsevanemalt küsida kirjalikku nõusolekut. Juhul, kui lapsevanem keeldub, soovitada pildistamise päeval laps koju jätta, et hoida last ebamugavast olukorrast.

Väljavõtte andmekaitse inspektsiooni materjalidest:

Juhend kaamerate kasutamise kohta

Juhend on kehtestatud isikuandmete kaitse seaduse § 33 lg 1 punkti 5 alusel 09.04.2013

Õigusteks, mida kaamerate kasutamisega riivatakse, on eeskätt põhiseaduse §-s 26 sätestatud õigus eraelu puutumatusel ja §-s 19 sätestatud enesemääramisõigus.

Kaamerate kasutamine võib riivata ka kodu puutumatus ja üldiselt inimväärikust. Õigus eraelu puutumatusel ei piirdu ainult koduseinte vahel toimuvaga. Ühiselt kasutatavasse ruumi või alale sisenedes ei mineta inimene õigust eraelu puutumatusel.

Põhiseaduse §-st 19 tuletatakse üldine isiksusõigus ehk enesemääramisõigus, mis hõlmab ka informatsioonilise enesemääramisõiguse. See tähendab igaühe õigust ise otsustada, kas ja kui palju tema kohta andmeid kogutakse ja salvestatakse, kas ja millisel viisil inimene tahab end avalikkuse ees kujutada ning kas ja mil määral tohivad kolmandad isikud muuta tema isiksuse avaliku arutelu esemeks. See käib ka inimese kujutise kohta nii pildis kui liikuvast pildis. Juhend käsitleb pilti edastavate või salvestavate seadmete kasutamist, nt turva- ja valvekaamerad, aga ka igasugused muud videokaamerad, sh eraisiku kaamerad. Juhend hõlmab igasuguseid kaameraid, ka neid, mis on telefonides või muudes seadmetes. Pole vahet, kus kaamera asub – kas see on kaasaskantav, paigaldatud majaseinale või autosse. Tulenevalt isikuandmete kaitse seaduse sõnastusest kasutatakse juhendis kaamerate kohta ka mõisteid „jälgimisseadmed“ ning „videosalvestamine“.

Käesolevas juhendis selgitatu kehtib igasuguse isikuandmete töötlemise suhtes, mis toimub kaamerate abil, kui isik on tuvastatav. Identifitseeritav on isik ka siis, kui kaamera pildilt ei nähtu tema nägu; isikut on võimalik identifitseerida tema muude tunnuste kaudu – nt kehakuju, riietus, kaasas olevad asjad.

1. ÜLDISED REEGLID

Isikuandmete töötlemine saab isikuandmete kaitse seaduse (edaspidi IKS) § 10 lg 1 kohaselt toimuda kas

- seaduse alusel või
- isiku nõusolekul.

Seadusest tulenevaid aluseid võib liigitada kaheks:

- isikuandmete kaitse seaduses sätestatud juhud, mil andmeid võib töödelda ilma andmesubjekti nõusolekuta;
- kõikvõimalikes teistes, isikuandmete kaitse seaduse seisukohalt eriseadustes sätestatud alused.

IKS sätestabki kaamerate kasutamise osas neli juhtu, mil nõusolekut vaja ei ole:

- 1) videosalvestamine füüsilise isiku poolt isiklikul otstarbel (nt sünnipäev, pulmapidu);
- 2) avalikustamise eesmärgil videosalvestamine avalikus kohas ning avalikel üritustel (IKS § 11 lg 8);
- 3) jälgimisseadmete kasutamine isikute või vara kaitseks (IKS § 14 lg 3);
- 4) ajakirjanduslikul eesmärgil, kui esineb ülekaalukas avalik huvi inimese andmete avalikustamiseks ning inimese õigusi ei kahjustata ülemääraselt (IKS § 11 lg 2).

SALVESTAMINE AVALIKUS KOHAS AVALIKUSTAMISE EESMÄRGIL

Selles punktis kirjeldatud viisil salvestamise õigus kehtib ühtviisi nii inimestele kui ka juriidilistele isikutele.

IKS § 11 lg 8: “Kui seadus ei sätesta teisiti, asendab avalikus kohas toimuva heli- või pildimaterjalina jäädvustamise puhul avalikustamise eesmärgil andmesubjekti nõusolekut tema teavitamine sellises vormis, mis võimaldab tal heli- või pildimaterjali jäädvustamise faktist aru saada ja enda jäädvustamist soovi korral vältida. Teavitamiskohustus ei kehti avalike ürituste puhul, mille avalikustamise eesmärgil jäädvustamist võib mõistlikult eeldada.”

Teisisõnu tähendab see seda, et avalikus kohas võib avalikustamise eesmärgil ilma inimestelt nõusolekut küsimata filmida, kui vaatevälja jäävaid inimesi teavitatakse sellises vormis, mis võimaldab neil jäädvustamise faktist aru saada ja seda soovi korral vältida.

Teavitamiskohus ei kehti avalike ürituste puhul, mille avalikustamise eesmärgil jäädvustamist võib mõistlikult eeldada. Sellised üritused on näiteks laulupidu, muud vabaõhuüritused, sh ka Tartu maraton ja muud avalikud spordiüritused.

Filmimine ja pildistamine koolides ja lasteasutustes

Kool ja muu lasteasutus on eelduslikult üldiselt avalik koht, kus igaüks, nii laps kui täiskasvanu, füüsiline kui juriidiline isik, võib ilma laste ja lastevanemate nõusolekuta avalikustamise eesmärgil pildistada-filmida, kuid filmitavaid tuleb teavitada nii, et nad saavad vabalt langetada otsuse, kas soovivad kaamera ette jääda või mitte.

Siiski ei saa päris kõiki kooli- või lasteasutuse ruume alati käsitleda avaliku kohana – kui klassitundi ei või siseneda ükskõik kes, siis ei saa ka klassitundi filmida eesmärgiga teha salvestis avalikult kättesaadavaks.

Samuti võivad lapsevanemad ja kõik teised inimesed (aga mitte juriidilised isikud!) lasteasutuses ja koolis pildistada ja filmida omaenda tarbeks, ilma et selleks oleks vaja kellelki luba küsida. Kuid enda tarbeks tehtud pilte ja videosid ei või hiljem ilma pildilt/videolt nähtuva inimese nõusolekuta internetti üles riputada.

Eelpooltoodust ei tulene, et igaüks võib kooli või lasteasutuse territooriumil filmimise või pildistamise õigust nõuda. Koolil ja lasteasutusel on õigus kehtestada reeglid oma territooriumil filmimise ja pildistamise kohta. Sellised reeglid peavad kindlasti olema kõigile kättesaadavad, vajadusel tuleb kasutada ka reeglitele viitavaid silte vms.

Koolid ja lasteasutused peavad hea seisma selle eest, et keegi lapsi õigusvastasel või lapsi ilmselgelt kahjustavalt ei filmiks.

Näide: Lastelaagrit tuli kontrollima politsei, kellega koos oli õigusrikkumisi kajastava telesaate meeskond. Meeskond tuli koos politseiga laagrisse ja hakkas filmima.

Lastelaagri korraldaja ning politsei peavad selles olukorras hindama, kas laste filmimine on lubatud, ning tagama, et lapsi õigusvastaselt ei filmitaks.

Kuivõrd kooli ja muude lasteasutuste territooriumil on alaealised, kes ei tarvitse osata hinnata salvestamise eesmärke ja tagajärgi ega teada oma õigusi, ning ei saa seetõttu langetada ka teadlikku otsust kaamera vaatevälja jäämise kohta, siis on oluline, et laste

filmimine toimuks kooli, lasteasutuse või lapsevanema teadmisel, kes saavad siis otsustada, kas filmimine ikka on laste huvidega kooskõlas.

Andmekaitse inspeksioon soovib tungivalt kehtestada kooli või lasteasutuse territooriumil filmimise ja pildistamise korra, reguleerides selles ära filmimise ja pildistamise ja piltide-filmide internetti üles riputamise reeglid nii lastele, lapsevanematele, kooli personalile kui ka kõigile kolmandatele isikutele, sh meediale selle kõige laiemas tähenduses.

Ajakirjandusele on võrreldes muude isikutega antud ulatuslikumad õigused sündmuste kajastamiseks. Siiski peab ajakirjandus tulenevalt ajakirjanduseetika koodeksi punktist 3.6 alati informeerima salvestamise kavatsusest kooli (või lasteasutust).

Andmekaitse inspeksiooni hinnangul peaks meedia, sõltumata ajakirjanduseetika koodeksis nõutavast, alati käituma laste suhtes eetilisel, tagades, et filmimine ise ega salvestise avalikustamine ei kahjusta mingil moel laste huve ega loo lastest väärast ettekujutust.

Tuleb arvestada, et inimeste arvamused sellest, mis on positiivne või neutraalne, on väga erinevad (näiteks koolis läbi viidud helkuri kandmise kontrolli kajastamine). Selgelt negatiivsete sündmuste kajastamisel tuleb olla eriti hoolikas. Kindlasti ei saa aktsepteerida õnnetusse sattunud või väärkoheldud laste näitamist või nende identiteedi avalikustamist muul viisil. Laste huvisid tuleb hinnata objektiivse täiskasvanud inimese seisukohast ja pikas perspektiivis, mitte lähtudes pelgalt sellest, mida laps ise tahab. Samuti tuleb meeles pidada, et ka lapsi ei või näidata juhuslikus seoses mingi päevasündmusega.

Kooli või lasteasutuse enda poolt lastest tehtud fotode avalikustamise osas (nt kooli kodulehel) soovib Andmekaitse inspeksioon väga hoolikalt kaaluda, kas on vajalik avalikustada kõikide koolis käivate laste fotod, iseäranis koos nimedega. Selline avalikustamine võib ohustada laste turvalisust. Kindlasti ei tohi laste fotod olla otsingumootoritele avatud. Samal põhjusel ei luba Andmekaitse inspeksioon internetis avalikustada ka koolis käivate alaealiste õpilaste nimekirju. Nimekirja võib avaldada vilistlastest, v.a kui tegemist on erivajadustega laste erikooli või eriklassiga.

Lapsevanemate nõusolekul

Muul kui eelnevalt kirjeldatud otstarbel saab koolis või lasteasutuses videosalvestamist kasutada üksnes juhul, kui selleks annavad nõusoleku kõik kaamera vaatevälja jäävad inimesed. Alaealise puhul tuleb nõusolek võtta lapse seaduslikult esindajalt, kelleks reeglina on lapsevanem. Seejuures tuleb arvestada, et inimene võib nõusoleku igal ajal tagasi võtta. Samuti tuleb meeles pidada, et klassiruumis õpilased ja õpetajad vahetuvad.

Kui nõusolekut eeldavat salvestamist soovib läbi viia muu isik, peab lapsevanema nõusoleku saamise korraldama ikkagi kool või lasteasutus ise, st kool või lasteasutus ei või anda salvestist teha soovivale kolmandale isikule nimekirja lapsevanemate kontaktandmetega, et too ise nõusolekud hangiks.

Samas on Andmekaitse inspeksioon seisukohal, et isegi juhul, kui lapsevanemad annavad nõusoleku, peab klassitundide regulaarseks filmimiseks ikkagi olema väga mõjuv põhjus. Klassitunni filmimine lapsevanemate nõusoleku alusel võib kõne alla tulla seega ühekordse sündmusena, näiteks kooli tutvustava video tarbeks (viide 2).

6. Lapsehoidjad

Seaduse järgi on lapsehoidja füüsiline isik, kes lapsehoiuteenuse osutamise kestel last isiklikult hooldab ja arendab ning tagab tema turvalisuse. Ta peab olema täieliku teovõimega, hea vaimse ja füüsilise tervisega.

Lapsehoidjal peab olema lapsehoidjana tegutsemiseks kutseaduse alusel välja antud lapsehoidja kutsetunnistus. Lapsehoidja kutsekvalifikatsiooni taotlemisel on nõutav vanuse alampiir 18 eluaastat, omandatud vähemalt põhiharidus, kutsealane ettevalmistus kas tasemekoolituses või erialastel kursustel, esmaabi 16 h koolitus, kehtiv arstitõend, karistusregistri väljavõte, vormikohane avaldus (vormid kättesaadavad Eesti Sotsiaaltöötajate Assotsiatsiooni kodulehel www.eswa.ee) ja dokumentidest koopia ning CV. Kutsekvalifikatsioon omistatakse nõuetele vastavale taotlejale korrakaheks aastaks, mille järel tuleb taotlus ja tunnistus uuendada. Lapsehoidja kutseomistamise kohta saab täpsemat informatsiooni Sihtasutuse Kutsekoda kodulehelt www.kutsekoda.ee, kutsestandard, lapsehoidja IV tase.

Ilma lapsehoidja kutsetunnistusega saavad lapsehoidjana töötada isikud, kellel on olemas:

!!! eripedagoogika, koolieelse pedagoogika või sotsiaaltöö eriala tõendav tunnistus.

Lapsehoidja peab läbima tervisekontrolli ja omama perearsti väljastatud tervisetõendit.

Kui lapsehoiuteenust osutatakse lapsehoidja eluruumis, peavad kõik täisealised pereliikmed olema täieliku teovõimega ja hea vaimse tervisega, läbima tervisekontrolli (nakkushaigused, kopsuröntgen) ja omama perearsti väljastatud tervisetõendit.

Toitlustust pakkuvad lapsehoidjad peavad läbima toidukäitlemise koolituse, mida pakutakse ka interneti vahendusel. Samuti on hoiu pidajal võimalik tellida koolitus hoidu, et kohapeal väljaõpe korraldada.

Näiteks: Tallinnas ja Tartus koolitab lapsehoidjaid Perekasvatuse instituut. Koolituse kestus on 240 akadeemilist tundi, selles sisalduvad esmaabikoolitus ja praktika (80 akadeemilist tundi).

Koolitus toimub nädalavahetustel 8-tunniste õppepäevadena. Kohustuslik on osaleda vähemalt 80% loengutest. Lisaks loengutele tuleb sooritada praktika mõnes lapsehoiuteenust pakkavas asutuses 80 tunni jooksul. Praktikad saab sooritada tööpäevadel, kellaajad on paindlikud alates 8:00 kuni 18:00.

Koolituse sisu vastavalt kehtivale kutsestandardile

- Turvalise keskkonna tagamine lapsele:

1) töökeskkonna füüsilised, keemilised, bioloogilised ja psühholoogilised ohutegurid, nende vältimine ja riskide vähendamine;

2) lastehoiuga seotud tööohutus-, töötervishoiu- ja hügieeninõuded;

3) kodumajandamise ja olme hügieeni põhialused;

4) ohutustehnika nõuded turvalise keskkonna loomisel ja säilitamisel.

- Lapse kasvu ja arengu toetamine:

1) lapse arengufaasid, ealised erinevused;

2) lapse füüsilist, psüühilist, emotsionaalset ja sotsiaalset arengut mõjutavad tegurid;

3) väärkohtlemise olemus, ilmingud ja ennetamine;

4) lapse kõne, taju, mõtlemise, fantaasia areng ja sotsiaalsed oskused;

5) kombeõpetus ja eetika;

6) eakohaste päevategevuste planeerimise ja läbiviimise alused.

- *Lapse hügieeniharjumuste kujundamine, juhendamine hügieeni täitmisel ja vajadusel abistamine:*

1) *puhtusekasvatus;*

2) *lapse vanusele ja arengule vastavad juhendamismeetodid;*

3) *lapse ealised erinevused ja individuaalne võimekus.*

- *Lapse toitmine ja lapse abistamine söömisel:*

1) *söömiskultuur (sh religioossed ja kultuurilised tõekspidamised) ja kombeõpetuse põhialused;*

2) *laste eakohase tervisliku toitlustamise põhimõtted ja toitumishügieeni reeglid;*

3) *menüüde koostamine vastavalt etteantud juhistele ja ravitoitlustamise alused.*

- *Lapse tervisliku seisundi jälgimine, tervise edendamine, haige lapse eest hoolitsemine EKR tase 4:*

1) *lapse tervist ohustavad tegurid;*

2) *lapse tervist edendavad tegurid;*

3) *lapse tervisliku seisundi (kehatemperatuur, hingamine, eritamine jne) ja turvalisuse (lapse vanusele ja vajadustele vastav ohutu keskkond) jälgimine;*

4) *lapse esmaabi;*

5) *imiku ja väikelapse hooldamise ning põetamise alused;*

6) *puudega lapse hooldamise ning põetamise alused.*

- *Koostöö vanematega:*

1) *lapsekasvatuse põhialused;*

2) *pedagoogika ja psühholoogia alused;*

3) *nõustamispehõhimõtted;*

4) *suhtlemispsühholoogia alused.*

- *Esmaabi andmine:*

1) *lapse eluliste näitajate normid (nt pulss, hingamissagedus jm);*

2) *mitmesugused elu ja tervist ohustavad haigushood, õnnetusjuhtumid (nt uppumine, elektrilöök jm) ja traumad (luumurd, verejooks jm);*

3) *elustamise ABC;*

4) *esmaabivõtted ja -vahendid.*

- *Arvuti kasutamine:*

1) põhiteadmised enamkasutatavatest programmidest (MS Office, veebilehitsejad) ja riistvarast;

2) veebikasutuse võimalused;

3) internetiturvalisus (käitumine internetis, ohud, probleemilahendus).

Koolituse jooksul kombineeritakse mitmesuguste oskuste ja teadmiste omandamiseks erinevaid õppemeetodeid nagu loeng, rühmatöö, iseseisev töö, praktikum, seminar jne.

Koolitajad: Perekasvatuse instituudi lektorid Inger Kraav, PhD (Tartu Ülikool); Siiri-Liisi Läänesaar, MSc (Tallinna Ülikool); dr. Mare Liiger, MSc (MTÜ RK Elu); KristinSooaru (Susapusa lapsehoid), Ülle Kruuda (Tartu Kutsehariduskeskus), Sirle Kaljend, MSc (Rannamõisa lasteaed).

Perekasvatuse instituudi lapsehoidja koolitus vastab uuele lapsehoidja kutsestandardile, mis on kinnitatud Sotsiaaltöö ja Tervishoiu kutsenõukogus 08.12.2011. Koolitusluba nr 6666HTM (viide 1).

Lapsehoidjaga tuleb tema tööle vormistamisel sõlmida leping. Lepingu juurde tuleks selgitada töökorraldusreegleid.

Näidiseks:

Töökorralduse reeglid lapsehoius

1. Üldsätted

1.1 Lepingud projektjuhiga, lapsehoiu koordinaatoriga ning lapsehoidjatega sõlmib ja lõpetab koguduse juhatus, keda esindab koguduse õpetaja. Sõlmitavad lepingud võivad olla tööleping või võlaõiguslik leping. Lepingutega määratakse töötajate pädevused. Lapsehoidja saab nii otsesed tööülesanded kui ka tööaja graafiku lapsehoiu koordinaatorilt. Tööaja graafiku muutustest teatab koordinaator lapsehoidjale hiljemalt eelmisel päeval kell 18 (SMS-sõnumiga, telefonis, suuliselt vm kokkulepitud viisil).

1.2 Lapsehoidja juhindub oma tegevuses Eesti Vabariigi seadustest, lapsehoidja kutsestandardist, käesolevast töökorraldusest ning üldtunnustatud kristlikest kasvatusreeglitest (võrdsus, ausus, austus).

1.3 Teisi töölaseid suhteid, mis ei ole töökorralduse reeglitega määratletud, reguleerivad tööseadus ja võlaõigusseadus.

1.4 Teenuse osutamise käigus esile kerkivaid küsimusi lahendab lapsehoiu

1.5 Lapsehoidja töö on lapse hoidmine päevahoiukeskuses vastavalt päevakavale, lapse toitlustamine, eakohane arendamine, lapse magama panemine, lapse riietamine ning lastega õues viibimine (sobiva ilma korral). Lapsehoidja võtab arvesse lapse kohta teatatud asjaolud ning tingimused lapse üldiseks heaoluks, ohutuse ja turvalisuse tagamiseks.

1.6. Lapsehoidja täidab kalendri- või muude ettetulevate ürituste korraldamisega seotud ülesandeid.

2. Lapsehoidja õigused ja kohustused

Lapsehoidjal on eesõigus:

2.1 näidata üles initsiatiivi lastehoiuteenuse parandamisel ja sisutegevuse kavandamisel;

2.2 saada lapsehoiu koordinaatorilt vajalikku informatsiooni lapsehoiuteenuse töökorralduse kohta;

2.3 kasutada oma töös vajaminevaid vahendeid ja seadmeid;

2.4 olla lapsele oma käitumisega eeskujuks;

2.5 kasutada tööks vajalikke vahendeid heaperemehelikult ja teavitada lapsehoiu koordinaatorit vajaminevatest vahenditest.

Lapsehoidjal on kohustus:

2.6 olla kompetentne lapsega suhtlemisel; hoida rahulikku ja armastavat miljööd, jäädes kindlaks lapsele esitatud nõudmistele;

2.7 suhelda lapsega vastavalt tema individuaalsele arengule ja isikupärale;

2.8 osaleda koguduse korraldatud koosolekutel väljaspool tööaega, kui need on seotud lapsehoiuga;

2.9 õigeaegselt teavitada lapsehoiu koordinaatorit kõigist asjaoludest, mis takistavad lapsehoiuteenuse osutamist kokku lepitud tingimustel;

2.10 hoolitseda igapäevaselt päeviku täitmise eest, kuhu märgitakse üles päeva jooksul lastehoius toimunud sündmused ja muud olulised asjaolud;

2.11 hoida puhtust ja korda lastemaja ruumides, s.h köögis ja tualettruumides, ning õuealal

2.12 täita oma tööaja piirides teisi lapsehoiuteenuse osutamise seonduvaid ülesandeid iseseisvalt või lapsehoiu koordinaatori korraldusel;

2.13 lapsehoidja kasutab laste uneaega lapsehoiu teenuse osutamise ruumide korrastamiseks. Lapsehoidja ei maga koos lastega.

3. Lapsehoidja vastutus

3.1 Vastutab lapse vaimse, psüühilise ja füüsilise turvalisuse eest.

3.2 Õnnetusjuhtumi korral võtab kohe ühendust lapsevanemate ja tööandjaga ning vajadusel kutsub kohale kiirabi.

3.3 Vastutab tema hoolde usaldatud vara eest kogu lapsehoiuteenuse osutamise ajal. Asjad on oma kohal iga tööpäeva lõpus.

3.4 Vastutab, et laps ei jääks kordagi ilma järelvalveta.

4. Töökorralduse reeglite muutmine

4.1 Töökorralduse reeglid vaadatakse üle ja uuendatakse vastavalt vajadusele seoses lapsehoiuteenuse tingimuste muutumisega.

Töökorralduse reeglid on kooskõlastatud

Töökorralduse reeglid on vastu võetud koguduse juhatuse poolt aastal.

Kinnitan:

Kutsekoda kirjeldab (lapsehoidja kutsestandard tase IV) lapsehoidja tööd:

- Lapsehoidja on töötaja, kes on omandanud tööks vajalikud teadmised ja oskused laste hooldamiseks ning nende arengu toetamiseks.
- Lapsehoidja töö eesmärk on kaasa aidata lapse füüsilisele, emotsionaalsele, intellektuaalsele ja sotsiaalsele arengule, arvestades perekonna vajadusi lapse hooldamisel. Ta lähtub oma töös lapse õigustest, heaolust ja turvalisusest.
- Lapsehoidja osutab lapsehoiuteenust, mida võib pakkuda lapse kodus, lapsehoidja kodus või mujal lapsevanema poolt soovitud kohas.
- Lapsehoidja töö eeldab head vaimset ja füüsilist tervist, sh head nägemist, kuulmist ja liikumisvõimet.
- Lapsehoidja järgib oma töös kutse-eetikat (Lisa 2: Lapsehoidja kutse-eetika) ja on õiguskuulekas.
- Lapsehoidja on orienteeritud pidevale enesearendamisele ja uute teadmiste omandamisele.

Tööülesannete täielik loetelu on toodud Lisas 1: Tööosad ja tööülesanded.

Tööosad

A.2.1 Turvalise keskkonna tagamine lapsele.

A.2.2 Lapse kasvu ja arengu toetamine.

A.2.3 Lapse hügieeniharjumuste kujundamine, juhendamine hügieeniga seotud tegevuste täitmisel ja vajadusel abistamine.

A.2.4 Lapse toitmine ja lapse abistamine söömisel.

A.2.5 Lapse tervisliku seisundi jälgimine, tervise edendamine, haige lapse eest hoolitsemine.

A.2.6 Koostöö vanematega.

A.2.7 Esmaabi andmine.

A.2.8 Arvuti kasutamine.

7. Ruumide ettevalmistus

Tervisekaitsenõuded lapsehoiuteenusele:

Vastu võetud 12.03.2007 nr 28. Määrus kehtestatakse «Rahvatervise seaduse» § 8 lõike 2 punkti 81 alusel ja kooskõlas «Sotsiaalhoolekande seaduse» § 128 lõikega 3.

1. peatükk ÜLDNÕUDED JA REGULEERIMISALA

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse tervisekaitsenõuded väljaspool lapsehoiuteenusel viibiva lapse eluruumi osutatavale lapsehoiuteenusele ja lapsehoiuteenuse osutamise ruumidele (edaspidi ruumidele).

§ 2. Üldnõuded

(1) Lapsehoiuteenust võib osutada ruumides, mis vastavad «Ehitusseaduse» §-s 3 ja selle alusel kehtestatud ehitisele esitatavatele nõuetele ning käesoleva määrusega kehtestatud tervisekaitsenõuetele.

(2) Lapsehoiuteenuse osutajal peavad olema lapsehoiuteenuse osutamiseks sobivad ruumid, kus lastel on võimalikult väike risk vigastuste, mürgistuste ja muude tervisehäirete tekkeks.

(3) Ruumides peab olema piisav õhuvahetus, piisav loomulik ja kunstlik valgustus, «Veeseaduse» ja selle alusel joogiveele kehtestatud nõuetele vastav joogivesi, kanalisatsioon ning võimalused tualeti kasutamiseks, pesemiseks ja telefoni kasutamiseks.

(4) Ruumid ei tohi asuda keldri- ega soklikorrusel.

(5) Lapsehoiuteenuse osutaja tagab lapsehoiuteenusel oleva lapse hooldamise, arendamise ja turvalisuse vastavalt heale tavale ning lapsehoiuteenuse ohutuse vastavalt «Toote ja teenuse ohutuse seadusele».

2. peatükk LAPSEHOIUTEENUSE OSUTAMISE ALA, RUUMID JA RUUMIDE SISUSTUS

§ 3. Lapsehoiuteenuse osutamise ala (1) Lapsehoiuteenuse osutaja valib või sisustab lapsele õues tegevusteks võimalusi pakkuva ja võimalikult ohutu ala (edaspidi õue mänguala), kus:

1) haljastuses ei ole mürgiste lehtede, õite või viljadega taimi ning ala on võimaluse korral piiratud heki või aiaga;

2) atraktsioonid (mängumajad, ronimisvahendid, õuemööbel, kiiged, karussellid, liurajad, batuudid jt) on eakohased, turvaliste piiretega, ohutult kinnitatud ja teravate väljaulatuvate osadeta;

3) kiikede ja liuradade alused on kukkumislööki vähendava turvakattega nagu liiv, turvamattid jm;

4) liiv liivakastis ega liuraja all ei ole saastunud;

5) läheduses ei ole mürarikas ega ohtlik ettevõtte, suure liiklustihedusega või tolmas maantee või muu lapse elu või tervist ohustav saasteallikas «Välisõhu kaitse seaduse» tähenduses.

(2) Lapse juurdepääs lapsehoiuteenuse osutamise alal asuva kraavi, basseini ja muu tehise või loodusliku veekogu juurde peab olema ohutuks muudetud ja pideva järelevalve all või tehtud lastele kättesaamatuks. Kõik laste tegevused veega peavad olema turvalised ja vahetult jälgitud.

§ 4. Ruumid ja ruumide sisustus

(1) Ruumid ja ruumide sisustus peavad vastama lapse eale ja vajadustele ning olema ohutud ja turvalised. Ruumides peab olema piisavalt mängimise ja liikumise ruumi, et ohutult läbi viia last arendavaid ja muid vajalikke tegevusi.

(2) Ruumis, välja arvatud abiruumid (köök, tualettruum, koridor, vannituba, garderoob jt), peab olema põrandapindala vähemalt 8 m². Õhumaht iga ruumis viibiva isiku kohta peab olema vähemalt 5 m³.

(3) Lapsehoiuteenuse osutamise ruumides peab olema iga ruumis viibiva isiku kohta vähemalt 4 m² mööbliga katmata vaba põrandapinda. Kui lapsehoiuteenuse osutamisel on mängimiseks ja magamiseks eraldi ruumid, siis peab iga ruumis viibiva isiku kohta magamisruumis olema vähemalt 2 m² ning mänguruumis vähemalt 2,5 m² vaba põrandapinda.

(4) Treppide olemasolu korral tuleb alla 3-aastase lapse ohutus tagada trepi turvapiirete ja trepile juurdepääsu takistava kaitsega ning lapsehoidja järelevalvega.

(5) Klaasüksed, põrandani ulatuvad klaasist aknad ja vaheseinad, peegelüksed ning -pinnad ruumides peavad olema ohutud ja lapse kõrguselt varustatud kaitsega või nähtavalt märgistatud.

(6) Ruumide uksed tehakse võimaluse korral lävepakkudeta või madalate lävepakkudega. Lükanduksed varustatakse kaitsega, mis takistab ukse juhtteelt välja libisemist, ülespoole avanevatele ustele pannakse alla langemist takistav seade.

(7) Alla 7-aastasele lapsele kättesaadavas kõrguses asuvad elektripistikupesad kaetakse lapsekindlate kaitsetega.

(8) Ruumis tuleb arvesse võtta järgmist:

1) tuulutamist võimaldavad aknad peavad olema laste ruumis viibimise ajal suletud, v.a tuulutamispilu;

2) päikesepoolsed aknad peavad olema varustatud kardina, ruloo või muu valguse reguleerimist võimaldava kattega;

3) puhastusvahendid (v.a kätepesemiseks mõeldud seep) ja teised kemikaalid peavad asuma lukustatud või turvakinnisega kapis või muus lastele kättesaamatus kohas;

4) põrandapind peab olema lapse liikumist takistavate konarusteta, mitte libe, kergesti puhastatav, sh pestav ja vajadusel desinfitseeritav, temperatuuriga vähemalt 20 °C.

(9) Laste väljapääs lapsehoiuteenuse osutamise ruumidest lapsehoidja teadmata peab olema välistatud.

§ 5. Riskianalüüs laste haigestumise ja vigastuste ennetamiseks

Lapsehoiuteenuse osutaja viib laste haigestumise ja vigastuste ennetamiseks ning ruumide ja õue mänguala ohutuse hindamiseks läbi riskianalüüsi, dokumenteerib riskianalüüsi tulemused ning esitab riskianalüüsi tulemused järelevalveametniku nõudmisel.

3. peatükk SISEKLIIMA JA VALGUSTUS RUUMIDES

§ 6. Ruumide sisekliima

(1) Ruumide (v.a abiruumid) siseõhu koostis, siseõhu puhtus, sh kahjulike gaaside ja tolmu sisaldus siseõhus ning õhuvahetus vastab vähemalt Eesti standardis EVS 839:2003 «Sisekliima» eluruumidele esitatud miinimumnõuetele ja õhu liikumise kiirus B-klassi nõuetele.

(2) Ruumide optimaalne õhuniiskus on vahemikus 40% kuni 60%.

(3) Ruumi temperatuur peab olema vähemalt 20 °C.

§ 7. Ruumide valgustus

(1) Kunstlik valgustus peab tagama kõikides ruumides piisava ühtlase ja hajutatud valguse.

(2) Kunstliku valgustuse valgusallikate keskmine valgustustihedus (valgustatus) mänguruumis peab olema vähemalt 300 luksit, tualettruumis 200 luksit, treppidel 150 luksit ja magamisruumis 100 luksit.

4. peatükk RUUMIDE JA SISUSTUSE KORRASHOID, HÜGIEENINÕUDED JA PÄEVAKAVA

§ 8. Ruumide ja sisustuse korrashoid ning hügieeninõuded

(1) Ruumid ja sisustus peavad olema puhtad. Puhastamisel kasutatakse «Kemikaaliseaduse» nõuetele vastavaid aineid kasutusjuhendi kohaselt.

(2) Ruumides ei tohi olla närilisi ega kahjurputukaid.

(3) Ruumides ja õue mängualal ei tohi suitsetada, tarvitada alkohoolseid jooke ega narkootilisi aineid.

(4) Ruume, kus puudub konditsioneer, tuulutatakse korrapäraselt. Ruumide tuulutamisel laste ruumis viibimise ajal ei tohi tuulutuspilu kaudu tekitada tuuletõmmet ega tuule puhumist otse lapsele.

(5) Ruumides ei ole lubatud hoida lemmikloomi ja -linde. Lapsehoidja võib üksnes lapsehoiuteenusele õigustatud isiku nõusolekul lubada lapsel kokku puutuda ainult nõuetekohaselt vaktsineeritud tervete lemmikloomadega.

(6) Lapsehoiuteenuse osutaja võimaldab lapsele hügieenilise magamiskoha vastavalt «Sotsiaalhoolekande seaduse» § 128 lõike 4 punktis 2 sätestatule. Igal lapsel on magamiseks vajalik isiklik voodipesu.

(7) Lapsel peavad olema vajalikud isiklikud hügieenivahendid ning võimalus hügieeniliselt pesta käsi voolava sooja vee ja seebiga.

(8) Lapsehoiuteenuse osutaja korraldab laste kätepesu enne sööki ning iga kord, kui käed määrduvad, alati pärast tualeti kasutamist ning pärast õuest tulekut.

(9) Lapsehoiuteenusel viibiva lapse toit peab olema ohutu, eakohane, rahuldama lapse füsioloogilisi vajadusi ning olema lapsehoiuteenusele õigustatud isikuga kooskõlastatud. Toitlustamisel järgitakse «Toiduseaduse» nõudeid.

(10) Lapsele peab olema kättesaadav nõuetekohane joogivesi.

(11) Lapsel peab olema võimalus kasutada hügieeniliselt ja ohutult tualetti.

Päevakava

(1) Lapsehoiuteenuse osutamise päevakava määratakse kindlaks lapsehoidja ja lapsehoiuteenusele õigustatud isiku vahelise kokkuleppe kohaselt, võttes arvesse lapse vanust, vajadusi, sh erivajadusi ja lapsehoiu kestust päevas. Võimaluse korral arvestatakse lastele soovitatud värskes õhus viibimise aega, televiisori vaatamise piiranguid ja tervisliku toitumise soovitusi.

(2) Laps peab süüa saama vähemalt iga 3 kuni 3,5 tunni järel (viide 1).

Voodid: Ruumi kokkuhoiu mõttes on hea variant voodite tellimisel mõelda sahtelvooditele. Neid on mitmetes mõõtudes.

Voodipesu (madratsid, tekid, padjad). Sahtelvoodite puhul tuleb arvestada, et iga voodi suurus on isesugune. Ülemine voodi on kõige suurem ja alumine kõige väiksem. Madratsid tuleb tellida vastavalt voodite suurustele. Madratsitele võib tellida juurde ja eraldi katted.

Väikestele lastele soovitatav tellida ka voodikiled.

Näiteks: 3-se sahtelvoodi suurused on järgmised: 60x127; 60x 133; 63x139.

Võimlemispingi pikkus 186 cm, kõrgus 26 cm ja laius 22 cm.

Laudade suurused (söömiseks, käsitööks): 75x 130; kõrgus 53 cm.

Tool suurused: kõrgus 33 cm.

8. Mänguasjad

Mänguasjad võib liigitada teemade kaupa. Kodu alale võib panna köögi (koos köögitarvikutega: nõud, toiduained jms). Puhastustarvikud (harjad, mopid jms). Nukud, nukuvoodid, vankrid, beebinukud, riided, söögitarvikud. Tehnika alal remonttarvikud, konstruktorid, autorajad, autode riulid või kapid (parem paigutada riulitele, et nad seal reas seisaksid, kui visata kasti). Kastide sisse võib paigutada pehmed mänguasjad, väikesed mänguasjad.

Suuremad asjad nagu liumägi ja mängumaja paigutada soovitavalt seina äärde, et ennetada kukkumisi.

Raamatud paigutada eraldi riulitele, lisaks puzzled, memod. Legod peaksid olema kastides, et osasid kaduma ei läheks.

Eraldi riul või kapp (soovitavalt kõrgemal) peaks olema käsitöötarvete jaoks: paber, värvipliatsid, plastiliin, näpuvärvid, voolimissavi, käärid, guaššvärvid, värvilised paberid, värviraamatud, liimid, rasvakriidid, vildikad, kartong jms.

Hoidudes, kus puudub liivakast, või talvisel perioodil, mil lapsed ei saa liivakastis mängida, sobib hästi plastiliiv. See on müügil raamatukauplustes, kuid eraldi tuleb osta alus, millele plastiliiva panna.

Palle ja muid viskamismänge siseruumidesse ei soovita, pigem õuealale.

Kui rahalised vahendid suurte mänguasjade ostmiseks puuduvad, siis võib mõnel osaval meistrimehel paluda ehitada ka puidust mänguasju. Näitena toome siin kaks pilti kauplusest ja köögist.

Ehitada võib ka suure laeva, kuid tagatud peab olema turvalisus, et lastel ei oleks võimalik kukkuda.

Ronimispuud või köied võib samuti turvalise nurga külge paigutada. Lastele meeldib väga kiikuda, selleks võib olla ruumis ka mõni tavaline kiik või näiteks kiiktool.

Kui ruumis on radiatorid, mis on lastele ebatavalised, siis neile võib ette lüüa lauad, nagu on näha alloleval pildil. Pallimeri on laste jaoks lemmikkoht, kus mängida. Pallimere pallid kipuvad minema lõmmi, kuid neid saab juurde osta 100 tk pakis.

Meisterdamise juures saab ära kasutada olmejääke.

Näitena (*ideed leitud internetist recycledcrafts piltide hulgast*):

9. Päevakava

Vastavalt laste vanusele tuleb läbi mõelda ka päevakava. Päevakava puhul tuleb mõelda tegevustele, mida hoius läbi viima hakatakse.

Näide: Harkujärve kiriku lapsehoiu päevakava ja tegevused:

08.00 – Tulen hoidu, kus mind ootavad toredad sõbrad

09.00 – Söön kõhu maitsvat putru täis

10.00 – Mängin ja õpin uusi põnevaid asju

11.00 – Hullan õues

12.30 – Laual ootab tervislik lõunasöök

13.00 – Kuulan unejuttu ja puhkan

15.30 – Ärkan rõõmsalt, tõttan mängima

15.45 – Einestan, sest tühja kõhuga ei jaksu tegutseda

16.00 – Mängin taas või õues ja ootan emmet-issit

18.00 – Lähen koju, et homme jälle rõõmuga tulla

Nädala õppetegevuste plaan:

Esmaspäev	MUUSIKA ja LIIKUMINE
Teisipäev	KUNST/MAALIMINE
Kolmapäev	MATEMAATIKA/ETTELUGEMINE
Neljapäev	KUNST/VOOLIMINE/KLEEPIMINE
Reede	MUUSIKA ja LIIKUMINE

Voolimine ja kleepetöö vahelduvad üle nädala.

Lapsehoiu teenuse osutajal ei ole kohustust last kooliks ette valmistada ehk alusharidust anda. Lapsehoius tehakse arendavaid tegevusi vabal valikul vastavalt majasisesele tegevuskavale.

Kristilikku lapsehoidu võib teha ka väikese altari:

Samuti võib mitmesugustel kirikut puudutavatel teemadel korraldada teemapäevi.

Tutvumine kirikuga: küünlad, kroonlühtrid, orel, altar, Frantsiskuse vitraaž, Taevaredeli vaip, Ristimiskivi, Piibel.

10. Kodukord

Igal hoiul peaks olema kokku lepitud kodukord.

Näide: *Harkujärve kiriku lapsehoiu Inglitiib kodukord*

Lapsehoiu Inglitiib kodukord

1. Lapse lapsehoidu toomine ja koju viimine.

1.1. Lapsehoid on avatud E-R 8.00–18.00. Riigipühadel on päevahoid suletud.

1.2. Lapsehoiu õppekeel on eesti keel.

1.2. Eelistatud aeg lapse lapsehoidu toomiseks on enne tegevuste algust, kell 9:00.

1.3. Lapsevanemal on õigus tuua last lapsehoidu ja viia ära endale sobival ajal, kuid arvestusega, et see ei sega rühma tegevusplaani.

1.4. Lapsevanem teavitab hoidjat, kui laps haigestub või mingil muul põhjusel ei tule lapsehoidu (enne kella 8.15 hommikul) telefoni teel.

1.5. Lapsevanem annab isiklikult lapse üle hoidjale ning järele tulles võtab isiklikult lapse hoidjalt vastu. Hoidjatel on õigus laps üle anda ka vanemate poolt eelnevalt tutvustatud ja volitatud esindajatele. Lapsevanem teavitab hoidjat eelnevalt selle kohta, kes lapsele järele tuleb.

1.6. Lapsehoiu lepingu lapsehoiuga saab sõlmida lapsevanem (ema/isa) või lapse ametlik hooldaja, kes esitab lepingu sõlmimisel passi/ID kaardi koopia.

1.7. Lapsevanem peab esitama lapse esmakordselt lapsehoidu toomisel sünnitunnistuse koopia ning tervisetõendi, mille väljastab lapsevanemale lapse perearst (tervisetõendil palume ära märkida lapse tervisliku seisundi, allergiad, kroonilised haigused, lapse pikkuse ja kaalu).

2. Riietus

2.1. Lapsevanem varustab lapse ilmastikule vastava riietusega (kaasa kindlasti kindad v.a suvekuudel) ja kontrollib regulaarselt selle korrashoidu.

2.2. Lapse heaolu arvestades on lapsele mõistlik kaasa anda hulk tagavarariideid (näiteks T-särk, lühikesed püksid, seelik, sokid jne).

2.3. Et ära hoida riiete ja jalanõude kadumist ning vahetusse minemist, on lapse riided ja jalanõud varustatud lapse ees-ja perekonnanimega.

2.4. Lapse õueriided asuvad garderoobis ning isiklikud hügieenitarbed ja vahetusriided lapse isiklikus kotis.

2.5. Toas on vajalikud vahetusjalanõud (soovitavalt kinnise kannaga kingad). Eelistatult sellised vahetusjalanõud, mille jalgapaneku ja jalast äravõtmisega saab laps ise hakkama.

2.6. Lapsehoius puhkamiseks on lapsel vajalikud magamisriided (pidžaama või öösärk).

2.7. Lapsel on lapsehoius vajalik 1 käterätik, juhul kui laps kasutab, mähkmeid, kamm või hari, ühekordsed salvrätikud ning noorematel lastel ka teised isikliku hügieeni tarbed (mähkmed, niisked salvrätikud).

2.8. Söömiseks panna lapsele kaasa pudipõll (võimalusel 2 tk).

3. Söömine

3.1. Lapsehoius on kolm toidukorda (hommiku-, lõuna- ja õhtusöök).

3.2 Lapsevanem teavitab hoidjat, kui laps on mõne toiduaine suhtes allergiline.

4. Mänguasjad

4.1. Laps võib lapsehoidu kaasa tuua oma kaisumänguasja, raamatu või mõne muu lapsele väga olulise lelu.

4.2. Kaasatoodud mänguasja puhul kehtib reegel "luban mänguasja ka sõbrale".

4.3. Mänguasjale on lisatud mingi tunnusmärk, mille järgi saab kindlaks teha selle omaniku.

4.4. Hoidja ei vastuta mänguasja kadumise või katkimineku eest.

4.5. Lapsehoidu ei ole soovitatav tuua militaarseid ja lapse tervisele ohtlikke mänguasju.

5. Haigused

5.1. Lapsehoidu tuleb terve laps. Haigena ei jaksa laps teiste laste hulgas olla, samuti on oht nakatada teisi lapsi.

5.2. Hoidja ei anna lapsele lapsehoius vanema poolt kaasa pandud ravimeid ega luba ka lapsel neid võtta.

5.3. Kui laps haigestub lapsehoius, võtab hoidja vanemaga kohe ühendust.

5.4. Kui laps vajab mingis osas erihoolt või tähelepanu, öelge palun seda kindlasti hoidjale.

6. Koostöö

6.1. Lapsevanemad on oodatud kaasa lööma hoiu igapäevastes töödes ja tegemistes.

6.2. Soovi korral on võimalik kokku leppida perevestluse aeg.

6.3. Inglise lapsehoius toimuv kajastub lapsehoiu kodulehel www.inglitiib.eu ja ooteruumis oleval infostendil.

6.4. Laste sünnipäevade tähistamine lepatakse lapsevanematega kokku.

7. Muu

7.1. Usaldage lapse hoidjat, palun rääkige kodustest juhtumistest, mis võivad mõjutada teie lapse päeva (näiteks halvasti magatud öö, probleemid tervisega), siis suudame paremini mõista Teie last. Tundke huvi lapsehoius toimuva vastu.

7.2. Parkimine toimub ainult lapsehoiu maja taga, maja ees asuvasse bussipeatusesse ei pargita.

11. Remonttööd

Enne hoiu avamist tuleb viia ruumid vastavusse Terviseameti nõuetega. Kui hoid on avatud rohkem kui kümnele lapsele, tuleb see vastavusse viia ka Päästeameti nõuetega. Pärast hoiu avamist ja tegevusloa saamist tuleb arvestada sellega, et võivad ette tulla mitmesugused remonttööd. Selle tarbeks on vaja arvestada eraldi asjaajajaga, kui selleks tekib vajadus, kes

näiteks mänguasjade patareisid ja lambipirne vahetab, veeummistust likvideerib, ukسلukke parandab, toole-laudu parandab, lund lükkab ja lehti riisub jms.

12. Toitlustamine

Toitluse saab jagada kaheks. Kui ruumid võimaldavad ise toitlustamist teostada, siis ei ole see üldse küsimus, kuidas toit lasteni jõuab. Samas aga, kui toitlustamise tagamine kohapeal puudub, tuleb leida toitlustaja väljapoolt. Olenevalt asukohast tuleb arvestada, et toitlustamine on üks asi, kuid transport teine. Tihti küsivad toitlustuse täitjad eraldi transpordi- ehk kohaletoomise tasu. Kui toit tuuakse kohale üks kord päevas, siis tuleb garanteerida toidu soojana hoidmine.

Süüa tuleb lastele anda 3-3,5 tunni järel.

Näidismenüü

Hommikusöök: piima-mannasupp, võileib juustuga.

Lõunasöök: vorstikaste kartulipüreega, puuviljakokteil kohupiimamütsiga, leib.

Õhtusöök: magusad maisihelbed piimaga, puu- või juurvili.

13. Lastekaitse lapsehoius

Laps vajab abi, kui ohus on tema elu, tervis, turvatunne, areng või heaolu.

Igal inimesel on kohustus abivajavast lapsest teatada! Lapse abi ja kaitseta jäämise eest vastutab igaüks, kes märkab lapse abivajadust, aga ei anna sellest teada.

Rohkem teavet võimalikust abi- ja kaitsevajadusest on loomulikult lastega iga päev töötavatel spetsialistidel (õpetaja, huviringi juht, treener, arst, noorsoopolitseinik jne) ning sellevõrra ulatuslikum on ka nende vastutus vastava teabe edastamisel. Ent samamoodi lasub teatamiskohustus kõikidel teistel inimestel, olgu nad juhuslikud möödudjad, naabrid, sugulased, mängukaaslaste vanemad jne.

Teatamata jätmist ei saa õigustada sellega, et ei olda kindel, kas kahtlus lapse abivajaduse kohta on piisavalt põhjendatud, või kardetakse, et teatamine võib näida peret süüdistavana või last häbimärgistavana. Teabe olulisuse ja sekkumise vajaduse selgitavad välja ja otsustavad juba asjakohased ametiasutused.

Õiguslik alus:

EV Lastekaitse seaduse § 59. Abi vajavast lapsest teatamine

1) Juhul, kui saab teatavaks kaitset ja abi vajava lapse olemasolu, on iga inimese kohus sellest viivitamatult teatada sotsiaaltalitusele, politseile või mõnele teisele abiandvale organile.

[...]

Sotsiaalhoolekande seaduse § 37. Abivajadusest teatamise kohustus

Abi vajava isiku perekonnaliikmed, kohtunik, politseinik, prokurör, ravi- või haridusasutuse juht või muu ametiisik on kohustatud teatama sotsiaalhoolekannet vajavast isikust või perekonnast isiku või perekonna elukohajärgsele vallavõi linnavalitsusele (3).

14. Tagasiside vanematelt

Vanematelt võiks kord aastas küsida hoiuteenuse kvaliteedi kohta tagasisidet. Tagasiside lehed võib saata nii e-maili teel kui ka anda paber kandjal.

Näide: *Küsimustik lapsehoiuteenusega rahulolu analüüsimiseks.*

Lapsevanemate rahulolu küsimustik

Palume vastata küsimustele 5-palli süsteemis (1- halb; 5 väga hea) lisades numbri taha ristikese ja lisada igale küsimusele vabas vormis kommentaar.

1. Kuidas hindate lapsehoidja töölesobivust:

Hoidja x : 1 2 3 4 5

Kommentaar:

2. Kuidas hindate ruumide sobivust lapsehoiuks:

 1 2 3 4 5

Kommentaar:

3. Kuidas hindate lapsehoiu teenuse mõju teie lapse füüsilisele arengule:

 1 2 3 4 5

Kommentaar:

4. Kuidas hindate lapsehoiu teenuse mõju teie lapse vaimsele arengule:

 1 2 3 4 5

Kommentaar:

5. Kas soovite midagi lisada, mida ei ole küsitluses küsitud?

Kommentaar:

Suur tänu vastamast!

15. Korduma kippuvad küsimused

Arvestada tuleb sellega, et vanemad võivad hoiupidajalt küsida enne lapse hoidu toomist mitmesuguseid küsimusi, milleks tuleb valmis olla. Küsimused, mida vanemad küsivad, võiksid hoiupidajad ka enda jaoks selgeks mõelda. Alljärgnevalt mõned näited.

- Kas laps peab käima potil?
Lapselt ei eeldata, et ta peaks käima potil. Selleks on kasvatajad, kes hakkavad õpetama last potil käima.
- Kas laps peab iseseisvalt sööma?
Lapselt ei eeldata, et ta peaks iseseisvalt süüa oskama. Kasvatajad abistavad lapsi igati ja üheskoos õpitakse ka iseseisvalt sööma.
- Kas te pakute hoius taimetoitu?
- Kas teil on mänguväljak?
- Kas te soojendate toitu mikrolaineahjus?
- Kas voodipesu peab pesema?
- Kas teil on liitrühmad?
- Kas lastel on eraldi magamistuba?
- Kas teie hoius käib ka teisest rahvusest lapsi?
- Kas teil on õppekava tundide läbiviimiseks?
- Kas teil on lasteüritusi?
- Palun selgitage arendavate tegevuste mõistet teie lapsehoius.
- Kuidas teil tähistatakse laste sünnipäevi?
- Kas laste sünnipäevadel võib kommi tuua?
- Kas hoidjate sünnipäeval võib laps neile lilli tuua?
- Kas teie hoid töötab ka suvekuudel?
- Kas hoius on järjekord ja kui kaua peab ootama, et kohta saada?

16. Riskid

Ruumide puudumine – mitmete lapsehoidude suurimaks käivitamise takistuseks on raskused sobiliku hoone leidmisel. Kui soovitakse rentida maja, siis võib takistuseks saada omaniku luba, sest tihti kardetakse, et lapsed rikuvad või kahjustavad interjööri. Ka sobiva hoone ostu korral peab lapsehoiu looja kaaluma nõutavaid investeeringuid, mis on vajalikud hoone nõuetega vastavusse viimiseks (minimaalne ruutmeetrite arv, WC- ja käepesukohtade arv, mängu- ja puhkeruumide pindala jpm). Seetõttu on mitmed lapsehoiud kasutanud laenu sobiliku maa soetamiseks või seaduses ettenähtud tingimustele vastava hoone ehitamiseks.

Tihenened konkurents – viimastel aastatel on avatud mitmeid munitsipaal- ja eralasteaedu ja lapsehoiuasutusi. Seega on konkurents turul viimastel aastatel tihenened.

Professionaalsete töötajate puudus – erialase haridusega ning motiveeritud töötajate leidmine on üsna keeruline. Nimelt on nõuded eelkooliealiste laste õpetajate kvalifikatsiooni osas kõrged, kuid keskmine palgatase ei ole väga kõrge. Lisaks ei laiene eralasteaias töötavatele kasvatajatele riikliku õppemaksu tagastamise soodustus (erinevalt munitsipaalasteaedes töötavast kasvatajatest). Seega püüavad lapsehoiud leida muid motiveerivaid lahendusi oma töötajate jaoks. Nendeks on näiteks paindlik tööaeg, toetav ja sõbralik meeskond, rahulikum ja vaiksem töökeskkond jms.

Käibe ülehindamine – mitmed alustavad ettevõtjad ei oska kriitiliselt hinnata vajalikke finantse sügisperioodil ja aasta alguses, kui lapsed võivad vahetuda või haigestumise tõttu igapäevaselt lapsehoius mitte käia. Sellistel kuudel püsivad kulud kõrged (palk personalile, kulud rendile ja hoone ülalpidamisele), kuid tulud vähenevad oluliselt.

Kasutatud kirjandus

1. Perekasvatuse Instituut. www.pki.ee.

2. Tervisekaitsenõuded lapsehoiuteenusele: *Vastu võetud 12.03.2007 nr 28. Määrus kehtestatakse «Rahvatervise seaduse» § 8 lõike 2 punkti 81 alusel ja kooskõlas «Sotsiaalhoolekande seaduse» § 128 lõikega 3.*

3. Isikuandmete kaitse seadus. *Juhend kaamerate kasutamise kohta. Juhend on kehtestatud isikuandmete kaitse seaduse § 33 lg1 punkti 5 alusel 09.04.2013.*

4. Lasteombudsman. www.lasteombudsman.ee/et/taiskasvanu/infomaterjalid.